

- Praktijkconsulent actief naast wolvenconsulent
- Wolvenplan 2025 uitgesteld
- Terugblik praktijkbijeenkomst 17 juni 2024
- Afhandeling wolvenschade BIJ12
- Wat betekent de verlaging van de status van de wolf?
- Pilot raster met geur en geluid houdt wolf op afstand
- Onderzoek naar bescherming landbouwhuisdieren

Praktijkconsulent actief naast wolvenconsulent

Tijdens de praktijkbijeenkomst op 17 juni bleek er veel behoefte te zijn aan informatie over materialen en over hoe hekken op de juiste manier gezet moeten worden om als wolfwerend gekeurd te worden. Schapenhouder Robertjan Feijen gaf een demonstratie en liet een aantal voorbeelden van wolfwerende afrastering en de daarbij gebruikte materialen zien.

- *Robertjan: 'ik wil mijn dieren beschermen en dus wil ik goedgekeurde hekken plaatsen. Ik heb al veel uitgeprobeerd en daardoor veel ervaring opgedaan. Elke situatie is weer anders en ik wil andere dierhouders daarbij graag helpen. Heb je hulp nodig? Vraag het gerust aan mij of anderen die hier ruime ervaring mee hebben.'*

Robertjan Feijen is inmiddels benoemd tot praktijkconsulent. Naast de wolvenconsulent geeft de praktijkconsulent advies over materiaalkeuze en de manier waarop de rasters geplaatst kunnen worden.

Praktijkconsulent Robertjan Feijen is te bereiken via 06 30 52 83 28 of via robertjanfeijen@hotmail.com.

Houd me op de hoogte

In deze nieuwsbrief leest u het laatste nieuws rondom subsidie, wolfwerende maatregelen en de Gebiedskommisje Wolf.

Meld u [hier](#) aan voor updates van Gebiedskommisje Wolf

Maak werk van wolfwerende maatregelen en vraag subsidie aan

Wij adviseren houders van landbouwhuisdieren in of nabij een wolveengebied om wolfwerende maatregelen te nemen. Wolfwerende afrasteringen houden de wolf op afstand en beperken/voorkomen de schade aan levende have. De provincie biedt een tegemoetkoming in de kosten hiervoor met een subsidieregeling. Er zijn tot december 2024 56 aanvragen gedaan. Op dit moment is er nog €178.930,- beschikbaar. De wolveconsultant helpt en adviseert je graag bij de aanvraag bij provincie Fryslân voor een subsidie van wolfwerende maatregelen.

Vraag [hier](#) subsidie aan

Wolvenplan 2025 uitgesteld

De provincies werkten in IPO-verband aan de actualisatie van het huidige interprovinciale wolvenplan. Het nieuwe Wolvenplan zou begin 2025 gepresenteerd worden, maar dat is onlangs uitgesteld omdat verschillende provincies het niet eens waren met de inhoud. Gebiedskomisje Wolf (Fryslân), Gebiedscommissie preventie wolvenschade Drenthe en afgevaardigde stakeholders uit provincie Groningen, hebben gezamenlijk de ambtelijke conceptversie van het Wolvenplan 2025 bestudeerd. Wij vinden dat een aantal onderwerpen in het conceptplan meer

aandacht nodig hebben en/of dat er andere bestuurlijke keuzes gemaakt moeten worden. Hiervoor hebben wij [een brief](#) opgesteld met de vier belangrijkste onderwerpen van de gebiedscommissies en aangeboden aan de gedeputeerden van de drie noordelijke provincies. Wij zijn blij dat de gedeputeerden onze aandachtspunten erkennen en dat dit hun beeld over de uitdagingen waarmee dierhouders dagelijks worstelen, bevestigt. Zodra een aangepast wolvenplan wordt gepresenteerd, kijken wij uiteraard weer kritisch naar de inhoud.

Terugblik praktijkbijeenkomst 17 juni 2024

Op 17 juni 2024 organiseerde Gebietskommissie Wolf een praktijkbijeenkomst in Oosterwolde. [Lees hier het verslag van de bijeenkomst](#). De bijeenkomst werd goed bezocht en als nuttig ervaren. Zodra er aanleiding of behoefte is aan een nieuwe bijeenkomst, in wat voor vorm dan ook, organiseren wij dat weer. De aandachtspunten over voorlichting en informatievoorziening, ook vanuit BIJ12, worden regelmatig besproken in de Gebietskommissie en waar mogelijk, opgepakt. Uitkomsten hiervan delen we onder andere in de nieuwsbrief.

Tijdens de bijeenkomst kwamen ook enkele onderwerpen aan bod die leven onder de dierhouders maar waar GW geen invloed op heeft:

- **Vergoeding voor weidemelk vervalt als koeien op stal worden gehouden**
In de bijeenkomst werd gevraagd naar de inkomstenderving bij het op stal houden van koeien in verband met de vergoedingen die er bestaan voor het weiden van koeien en weidemelk. Op dit moment is daar geen schaderegeling voor. Dit ligt ook buiten de reikwijdte van GW en kunnen wij dus geen update over geven.
- **Verlenging termijn van realisatievoorwaarde van de subsidieregeling**
Er werd gevraagd of er gekeken kan worden naar de termijn voor de realisatie van wolfwerende maatregelen bij de subsidieregeling. Een aantal aanwezigen vindt dit te kort. Op dit moment staat er een termijn van drie maanden voor na ontvangst van de subsidie. Dit kan eenmaal met drie maanden verlengd worden. Zes maanden lijkt op dit moment een acceptabele termijn.
- **Aanwijzing Natura 2000-gebied als de wolf zich vestigt**
Het Rijk is verantwoordelijk voor de aanwijzing van Natura 2000-gebieden. Omdat er toch wat vragen over waren in de zaal, hierbij aanvullende informatie uit het rapport '[De juridische bescherming van de wolf in Nederland en in een aantal andere Europese landen](#)' uitgevoerd in opdracht van BIJ12. Het klopt dat het is vastgelegd dat voor soorten die in de Habitatrichtlijn voor dit land op bijlage II worden vermeld, er een verplichting bestaat tot het aanwijzen van speciale beschermingszones. Er moeten ook de nodige instandhoudingsmaatregelen worden getroffen die beantwoorden aan de ecologische vereisten van de soorten (bijlage II) die in deze gebieden voorkomen. Maar het Rijk voert dit echter maar mondjesmaat uit en zien dit niet als een prioriteit. Daarnaast zijn lidstaten niet gehouden om alle gebieden te selecteren waar de betrokken soort voorkomt, maar die gebieden die als leefgebied het meest geschikt lijken op basis van hun specifieke kenmerken.

Afhandeling wolvenschade via BIJ12

Op aandringen van Provinciale Staten heeft provincie Fryslân BIJ12 gevraagd naar mogelijkheden om de afhandeling (beschikken en betalen) van wolvenschade te versnellen. Door onder andere de digitalisering van het afhandelproces is de afhandeltermijn verkort. Echter wordt op dit moment ééns per maand soortbepaling en ééns per kwartaal individubepaling uitgevoerd. Provinciale Staten vinden het voor dierhouder en de omgeving relevant om zo snel mogelijk te weten of het daadwerkelijk gaat om een wolvenaaval. Zij vinden dat het proces nog steeds te lang duurt en denken dat dit technisch gezien vele malen sneller kan. Provinciale Staten willen daarom dat nogmaals kritisch wordt gekeken of dit proces sneller kan. De provincie gaat met BIJ12 in beraad over het verzoek. Uiteraard zullen wij dit op de voet volgen en informeren wij jullie hierover als er ontwikkelingen zijn.

Beschermingsstatus van de wolf gewijzigd vanaf 2025

Vanaf maart 2025 wordt de wolf verplaatst van bijlage III 'strikt beschermde soorten' naar bijlage II 'beschermde soorten', zoals vastgelegd in de Conventie van Bern. Deze wijziging, goedgekeurd op 3 december 2024, biedt mogelijk meer flexibiliteit in het beheer van wolvenpopulaties, maar vereist eerst nog een aanpassing van de Europese Habitatrichtlijn. De soort is namelijk op dit moment ook opgenomen in bijlage II en IV van de Habitatrichtlijn. Dit proces kan tijd kosten omdat goedkeuring door het Europees Parlement en de Raad nodig is. Zie voor meer informatie [dit artikel](#).

Belangrijke kanttekening:

In Nederland is de Omgevingswet het kader voor de soortenbescherming. Deze wet heeft bescherming als vertrekpunt. Dit gegeven wordt niet aangepast. Ingrepen zoals het doden of verstoren van dieren kunnen daarom alleen plaatsvinden als aan de voorwaarden uit de wet is voldaan. Dit betekent dat dierhouders ook bij een verlaagde beschermde status in eerste instantie nog steeds preventief -door middel van wolfwerende maatregelen- wolvenschade moeten zien te voorkomen. Gebietskommisje Wolf blijft daarom samen met dierhouders kijken hoe dit binnen de geldende wet- en regelgeving en praktische mogelijkheden kan worden toegepast.

Beeld © Hans Dekker

Pilot raster met geur en geluid houdt wolf op afstand

Schaphouder de heer Hoiting is actief in Zuidoost-Fryslân en Noord-Drenthe. Tussen april en november grazen zijn schapen voornamelijk op natuurterreinen en in de winterperiode wordt ook beweid bij particulieren. Midden in het wolvengebied dus. De heer Hoiting is een experiment gestart om naast de rasters ook geur en geluid binnen wolfwerende maatregelen toe te passen. Provincie Fryslân faciliteert – mede door een financiële bijdrage – de pilot. De pilot loopt tot het voorjaar van 2025. [Omrop Fryslân maakte een reportage](#). Zodra de pilot afgerond is, zullen wij dit grondig evalueren en delen we uiteraard de bevindingen.

Onderzoek naar bescherming landbouwhuisdieren

De komende tijd wordt er weer een veldtelling gedaan in Fryslân om te kijken hoeveel landbouwhuisdieren achter wolfwerende rasters staan. Vorig jaar oktober is deze telling ook gedaan. Daaruit bleek dat 1,8 procent van de schapenweiden in Drenthe en Fryslân wolfwerende rasters had.

Het afgelopen jaar is de subsidieregeling voor wolfwerende rasters aangepast en hebben we ingezet op meer voorlichting. Wij hopen dat dit er voor gezorgd heeft dat er meer preventieve maatregelen genomen worden. Met de resultaten van dit onderzoek kunnen we bekijken of de subsidieregeling nu beter aansluit of dat we richting provincie weer in moeten zetten op verbetering of meer maatwerk.

